

Szerkesztőségi iroda:
Nagybecskerek,
Zápolya-utca 1-és szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitze Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.
Telefon 21. szám.

TORONTÁI

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Nagybecskerek, 1905.

XXXIV. évfolyam. 77. szám.

Előfizetési árak:

Egész évre — — — — 24 kor.
Félévre — — — — 12 .
Negyedévre — — — — 6 .
Egy óra — — — — 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknak.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Kedd, április 4.

A magyar nemzet ereje.

Nagybecskerek, április 4.

Aki végiglapozza a népek történetét és mértékeli az egyes népfajok erejét, fejlődését, hanyatlását, pusztulását vagy uralomra jutását, annak meg kell hajolnia a magyar nemzet ereje előtt.

Mert csak egy valóban istenáldotta tehetséggel, erővel és szívóssággal bíró fajnak adatott meg, hogy-körülvéve a vele nem rokon, sőt ellenséges népek tengerétől, nemcsak hogy meg tudott maradni, de a szerzett hazát megtartani és a fejlődés útjára vinni tudta ezer esztendő küzdelme után. Ezer esztendőn keresztül vívta önfentartási harcát a magyar nemzet, alig élt át egy olyan emberöltőt, melyben létalapja ellen ne intéztek volna gyilkos támadásokat, voltak századaink, melyekben egyebet sem tettünk, mint harcoltunk nyílt és titkos ellenségeink ellen — győztünk. Élünk, megvagyunk, mint önálló nemzet és a számtalan visszasság dacára eljutottunk a fejlődésnek európai nivójára s bármit mondjanak is kicsinyítésünkben örömet találó ellenségeink, számot tevő szerepet játszik a mi hazánk Európában, dacára annak, hogy közjogi helyzetünk még sok kívánni valót hagy hátra.

És küzdenünk kell még most is és ki tudja még meddig. De ez a küzdelem is, éppen úgy, mint az eddigiek, csak edzeni fogják erőnket, erősíteni bizalmunkat a magunk erejében és szerelmünkkel a hazához. A magyar nép jelleme az évezredek küzdelmeiben akként formálódott és acélozódott, hogy erőszak és gonoszság, kétszínűség és árulás meg nem tudják ingatni abban a hitében, hogy ezt a hazát magyarnak kell és tudja is megtartani az idők végtelenségéig.

mindaddig, míg nemzetek és hazák lesznek a világon. Mert ha elgondoljuk azt, hogy micsoda küzdelmek és megpróbáltatások árán tudtuk csak megtartani a mi országunkat és uralkodó nyelvünket, a világ legelső nemzetének kell tartani magunkat öserő, szívósság és okosság dolgában. Ezek a tulajdonságok akkor jutottak legerősebben érvényre, amikor a halott nemzetek felett károgó varjúk már világszerte hirdették, hogy haldoklunk és reménytelenül elpusztulunk. Feltámadt mindig a halottnak vélt oroszán és ilyenkor haragjában a legrettenetesebb volt.

De ne bizakodjunk el abban, hogy a mi nemzeti életünk már annyira megszilárdult, hogy nem kellene tartanunk újabb olyan megtámadtatásoktól, melyek a nemzet életének gyökerébe vágnak. Bizony, mondjuk, jöhet még olyan idő, mert külső ellenségeink száma éppenséggel nem lett kisebb, ellenben belső ellenségeink nap-nap erősbödő vehemenciával törnek ellenünk. Más szempontokból is fenyegetnek bennünket esetleges veszedelmek s ezért éppenséggel nem tartunk még ott, a hol a külföld nagy nemzetei, akiknek ekzisztenciája föttlenül szilárd. Csak annyiban változott a helyzet, hogy ellenségeinkkel nem karddal kell megvívni a csatánkat — hanem gazdasági erőnkkel. Elmúlt az idő, midőn a nemzetek a csatasíkon, vérről és emberélettel ezreinek feláldozásával szokták egymást legyőzni — mert a harcnak ez a módja a legeslegvégső eszköz, miután mint a jelenleg folyó háború is igazolja, iszonyú vesződségekkel jár nemcsak a legyőzött, hanem a győző félre nézve is. A kultur népek óvakodnak a véres csatáktól, ellenben csatáznak gazdasági erőikkel. Az egész világon folyik imár évtizedek óta a pénz, a forgalom, a gazdasági erők háborúja s

a mi nemzetünknek létérdeke, hogy minél erőteljesebben vegye ki a részét ebben a csatázásban. Gazdasági erőnket gyarapítanunk s ezen cél elérésére meg kell ragadnunk minden alkalmat, el kell végeznünk minden munkát. Ipar, kereskedelem, jó és célszerű vám és kereskedelmi szerződések, közállapotok, melyek a vállalkozási kedvet emelik, intenzív mezőgazdasági termelés — ezek azok a fegyverek, melyeket a pénz és vagyon világháborújában sikerrel lehet és kell használni.

Ezekben a fegyverekben kell most a magyar nemzet erejének összpontosulnia, ezekkel küzdve leszünk nagyok és ezek nélkül nyomnak el bennünket.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 1/2 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/6-tól 1/2-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap déliben gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

— Személyi hír. Sas Ede m. kir. állami főmérnök, az alsó bégahajózási kirendeltség nagybecskereki főnöke, Egyiptomból visszaérkezett Nagybecskerekre.

— A konzuli kar köréből. A király báró Hauser Lothár konzuli attasé Bukarestbe alkonzullá nevezte ki, mercyfalvai és temesvárdányi Féger István nápolyi alkonzulnak pedig a konzuli jellegű adományozta.

— A temesi alispán visszavonulása. Mint Temesvárról jelentik, Kábdobó Gergely Temes megye alispánja, harmincegyévi szolgálata után nyugdíjaztatásáért folyamodott a vármegye közönségéhez. Temesvármegye törvényhatósági bizottsága jövő szerdán, folyó hó 12-én tartandó rendkívüli közgyűlésén fog határozni a kérelem felett.

A „TORONTAL” tárcája.

Főlbontott eljegyzés.

— Ezt el kell mondania, Fritz — mondá a grófné s tekintete szenzációra éhesen függött az átellenben ülő férfi ajkain.

A fiatal festő ránézett pártfogójára. Ily pillanatokban az öreg hölgy még meglehetősen nézett ki. Keskeny, éles arcát megvilágította a lámpa fény s kifejezésteljes homloka fölött jégszürke haj képezett koronát. A festő egy kép középpontjának akarta megfesteni. Borzalmas témák tanulása nem sok gondot okozott neki. „Climakterium” egészen jó cím lett volna. A grófné szolgált volna modellül az akhoz (a festő kajánul vigyorgott magában), körülötte mindenféle szörnyeteg bestiák, kik őt a legkülönbözőbb kínozóeszközökkel kezelték volna. Ilyen témához már volt tehetsége.

— Voltaképpen nem sok elmondani való van rajta. Kundrynak hívták s voltaképpen nagyon csunya lány volt. Egy szép reggel a müncheni Hofgartenben sétáltam. Mivel megkívántam egy pohár sherryt, leültem egy asztalhoz, mely mellett már két hölgy ült, egy idősebb s egy fiatalabb. „Megengedik hölgyeim . . .” stb. stb. Egyszerre csak fölkel az öreg s eltűnik. Nem is tartozott a másikhoz. Egyedül maradtam Kundryval, mert ő volt s beszélgetni kezdtünk. Bayreuthból való volt s zenét tanult Münchenben. Mikor távozni akart, kezdetben csak azt engedte meg, hogy a kapuig kísérjem. Azután még egy darabig szabad volt vele mennem s este még mindig vele voltam s a Rathskellerben vacsoráltunk. Elmondta, hogy egy bayreuthi tehetsős gyárosnak a lánya.

— Mennyi hozományt kaphat?
— Egész bizonyosan nem tudom, de biztos, hogy száz-száz márkán felül lesz. De még van

egy nagybátyám is, attól is biztosan örökölni fogok egy birtokot, mely körülbelül huszezer márkát ér.

— Tehát jegyezzük el egymást — mondám, mert a lány egész este a családi élet örömeiről ábrándozott.

El voltunk jegyezve s Kundry mindjárt másnap két jeggyűrűt vett. Azt mondta, hogy negyvenöt márkába került. Közönséges hazugság volt, mert mikor az enyémet később eladtam, csak hét márká ötvénit kaptam érte. Kundry atyja írásban küldte meg az áldását; én tehát mint völegény viselkedtem s minden ismerősömet meghívtam a birtokomra. Mindnyájan akarták Kundryt látni, meg is látták, csodálkoztak rajta s szerencsét kívántak hozzá.

Kundry a szüniidőre hazament. Mivel a barátaim egyre piszkáltak, hogy utazzam Bayreuthba s nézzem meg közelebből a családot s mivel egy képet eladván, éppen volt pénzem, irtam Kundrynak s elutaztam.

Borzasztó meleg volt. Kundry az állomáson várt rám s nagyon feltűnően integetett. A jegyzető is nagy érdeklődéssel nézett rám. Meglehetősen hidegen viselkedtem tehát, mikor Kundry nyílt pályán akart velem enyelegni. Mentünk a városon keresztül, addig mentünk, míg a házak egyszerre csak elfogytak.

— Hova vezelsz.
— Mindjárt ott leszünk, édes.
— De már nem következik semmi.
— Dehogy nem, itt van a mi házuk — mondá kissé csüggedten, egy nyomoruságos kis házikóra mutatva.

— Szent Isten! — gondoltam magamban. A többi kunyhóból az emberek borzasztó kíváncsian néztek ránk. Eleresztettem tehát Kundryt, ki állhatatosan a karomba csimpaszkodott s elhatároztam, hogy előkelő lesz a fel-lépésem. Kezdetől fogva kimért voltam az apó-

sommal szemben, ki a kapuban várt s e szavakkal fogadott:

— Isten hozta Bayreuthban, tegye magát komóttá. Csak egyszerű polgáremberek vagyunk ugyan, de nagyon szeretjük a művészetet.

Legelőször kávét ittunk s beszélgettünk mindenféléről, ahogy ilyenkor szokás. Nagyon merev, begombolkozó voltam s ezt azzal magyaráztam, hogy nagyon megviselt az utazás. Ropant ideges voltam s ez nagyon imponált az öregeknek. Kávé után azt mondtam, hogy szeretnék négyeszműközt pár szót váltani jövődő apó-sommal, mert estére okvetlenül vissza kell utaznom Münchenbe.

Az öregek azonban ezt semmiképp sem akarták tűrni, először mert már előkészületeket tettek a vacsorára, másodsor a szomszédban, Izé államhivatalnoknál már szobát béreltek számomra. „Mert beláthatja, hogy a jegyesek egy házban . . . azután meg na már nem is megy több becsületes vonat”.

— Tehát holnap korán reggel, de tovább teljes lehetetlenség.

Kundry apja elkísért az új szállásomra.

— Nézze csak Rehbock ur — mondám neki. — Ne értsen félre, mert inkább a lánya érdekében beszélek, mint a magaméban. Teljesen vagyontalan vagyok, művész vagyok s mint ilyen, a modern iránynak hódolok. Nagyon modernnek.

— Hm, — mondá Rehbock.

— Nem tudom, hogy mint fognak kelni a képsim s nem vehetem magamra egy családnak a gondját anélkül, hogy garanciákat ne kapnék.

— Persze, persze — integetett az apósom.

— Tehát ne vegye zokon, de mennyit kap az ön leánya voltaképpen?

— Hát kedves vőm uram, e tekintetben ne aggódjék. Egyszerű emberek vagyunk ugyan, de mindent megteszünk a lányunkért.

— Szép, szép, de körülbelül mégis mennyit.

— **A csendőrség köréből.** Kosztka Pál csendőrezredes holnap Budapestről Nagybecskerekre érkezik, hogy a város rendőri szolgálatának a csendőrséggel történendő felcserélése ügyében a tárgyalásokat megkezdje.

— **Körorvos-választás.** Kiszomborban legutóbb volt a körorvos választás, a melyen tizenegy pályázó közül túlnyomó nagy többséggel dr. Schreiber Jakabot választották meg körorvosnak.

— **Rónay János temetése.** Kiszomborból jelentik lapunknak: Ma tették örök pihenésre Rónay Jánost. Utolsó útján ugy Torontálvármegye, mint a szomszéd vármegyék és városok előkelőségei, kiket baráti vagy rokoni kötelek fűztek az elhunythoz, mint az egyszerű polgáremberek százai, kik a nemességű, mindig szolgálatkés embert szerették és becsülték benne, kísérték el a százak és százak kegyeletes megemlékezése szálta a virágokkal borított koporsó fölé.

Rónay János hült tetemét vasárnap délután szentelték be budapesti lakásán, melyen ez alkalommal a politikai élet számos kitűnősége jelelt meg, hogy utolsó istenhözadót mondjon a szabadelvű eszmék rendíthetetlen bajnokának.

A fővárosból Kiszomborra szállították a holttestet, hogy itt a családi sírboltban örök nyugalomra helyezték.

Egész napon át érkeztek a köztiszteltek és szeretetnek örvendő Rónay-családhoz nagy számmal a részvétnyilatkozatok. S folyton jöttek egész Torontál- és Csanádvármegyéből a jóbarátok, elvtársak és tisztelők. Ott voltak a családtagokon kívül: dr. Dellimanics Lajos torontáli és Meskó Sándor csanádi főispán, Jankó Ágost alispán, Tallián Emil, Gyertyánffy Dénes, Hadfy Károly főszolgabíró, Stojanovics Vazul tb. főszolgabíró, báró Gerlicy Ferenc, Liphay Frigyes, Návay Tamás, Iván, Géza nagybirtokosok, Blaskovits Aladar és Ernő, Juhász József nagyszentmiklósi járásbíró, Tallián Vilmos nyug. huszárszázados, Palfy nyug. polgármester, Damaszkín Arzén, Kövér János és Lajos, báró Podmanický Béláné, a nagyszentmiklósi járásbeli községek küldöttségei, a lovrini választó kerület számos választó polgára, melyet az elhunyt közel tíz évig képviselt, Lukácsy József, a nagyszentmiklósi földműves iskola igazgatója, a méneskarbeli tisztek Mezőhegyesről, s százakra menő gyászközönség. A gyászszertartást Kayser Lajos, pápai kamarás, makói plébános végezte fényes segédlettel. Előbb gyászmise volt a kegyuri templomban, aztán kivitték a holttestet a temetőbe s az ottani családi sírboltban helyezték

örök nyugalomra. Megkapó volt ez a szertartás, melynél kevés szem maradt könnytelen...

A nagy gyászközönség azután csöndesen eloszlott: ki vonaton, ki fogatán hagyta el a bus helyet, melyen immár egy derék, jó, szilárdjelleme emberrel többlet fogadott magába a föld.

— **A nagybecskereki kereskedők betegsegítő pénztára.** A nagybecskereki kereskedők betegsegítő pénztára múlt hó 26-án tartott közgyűlésén újonnan választott igazgatósága tegnap tartotta alakuló gyűlését, amelyen nagy lelkesedéssel az egylet körül eddig is nagy érdemeket szerzett Franz J. L. takarékpénztári igazgatót újból elnöknek, továbbá Partilla Géza alelnöknek, Hollaender Edét titkárnak és Engelsmann Lajost ellenőrnek egyhangulag megválasztották. Elhatározta továbbá, hogy anyagi szempontból az eddig betöltött 2 orvosi állás egyikét beszünteti és egyedül orvosnak dr. Iványi Mór választotta meg.

— **Iskola az alkohol ellen.** A nagybecskereki felső kereskedelmi iskolában ma délután Szalay József lelkész, mint a nagybecskereki Good-Templar kiküldöttje előadást tartott az alkohol veszedelméről. Utána Knyaskó Lajos igazgató fejtegette az alkoholelles küzdelem fontosságát, majd alakítottak egy ifjúsági alkoholelles társaságot.

— **Kiskoru kivándorlók.** A belügyminiszter körrendeletet intézett valamennyi törvényhatóság-hoz s ebben hivatkozva azon tapasztalatra, hogy a 15 éven aluli férfiszemélyek és kiskoru nők a törvény határozott rendelkezése ellenére kiserő nélkül vándorolnak ki Amerikába — elrendeli, hogy a 15 éven aluli férfiszemélyek és kiskoru nők ezentul mindig hatósági bizonyítványal tartoznak igazolni azon felnőt személy létét, kinek kíséretében utaznak. E bizonyítványt a kiskoru szüeinnek vagy gyámjának bemondása alapján a kivándorló lakhelye szerint illetékes községi előjáróság vagy rendőrkapitány állítja ki. Az oly 15 éven aluli férfiszemélyek, kik ily bizonyítványt fel nem mutatnak vagy nem a bizonyítványban megjelölt kísérelvel utaznak, a kivándorlásban megátalándók. A szigorító intézkedések célja az, hogy a törvény rendelkezései ellenőrizhetők legyenek, valamint az, hogy az illetők a visszautasítástól s az ezzel járó költségektől és idővesztéstől megkíméltesse.

— **Április.** Az esztendő legszeszélyesebb hónapja igyekszik a nevének megfelelni. Hol sít a nap, hol elbuvik a szürke felhők mögött, aztán akad egy kis szél is, melyet újra elfeledtet a nap, egyszóval április van. De nem lesz jobb ezután sem, mert mint a szegedi időjós jelenti: Április hó csomópontjai igen tekintélyes számban vannak. Emiatt április hava, melynek szeszélyes időjárása közmondásos, ez idén egészen hü léssen

önmagához s eléggé változatos időre nyújt kilátást. A csomópontok közül az 1—19., de különösen a 28-iki hideg, a 6-iki e-ös, vagy szeles, viharos jelleggel, mely az egész hónapot is uralni fogja, amely kedvezőtlenebbnek ígérkezik a vetésekre nézve, mint a március volt, különösen a 28. csomópont hatáskörében, amidőn fagy is várható, ha ezen időszakban erősebb napkitörések nem enyhítik a bolygók állásából jött április hó ezen jellegét. Napkitörések esetére hűvös esőt várhatunk.

— **Tányérral agyonütötte a feleségét.** Kriszta Jovanka, egresi parasztlány a héten szerencsétlenségére összejordult az úrral, aki a civakodás közben egy agyagtányért vágott felesége homlokához s oly súlyosan sebesítette meg, hogy a szerencsétlen asszony két napi kínkodás után a nélkül, hogy még csak orvost is hívat ak volna hozzá, kiszenvedett. A boncolás konstatálta, hogy a halál a tányér okozta koponyahorpadás folytán állott be.

— **Megörölte a malom.** Istvánföldön aminap Bertich Henrik 6 éves sógorával, Grossen-gruber Miklóssal, az ottani Gafranek Albert tulajdonát képező malomba ment, hogy búzárt öröktessenek. Betrich a molnárral volt elfoglalva és nem vette észre, hogy a kis fiu eltűnt melőle. Egy rémes sikoltás után látta, hogy kis sógora a malom kerekéi közé került, de megmenteni őt már késő volt. A malomkerek fogai a kis fiu fejét valóságos megörölték, minek következtében azonnal meghalt. Czenger Nándor módosi eljárás-bíró a színhelyre sietett, vizsgálatot indított és megállapította, hogy gondatlanság nem terhel senkit.

— **Az elpusztított gyermek.** Egy sze encsétlen család tragédiája tartja izgalomban a Kisporgány község lakóit. Körösi Julianna porgányi hajadon, mint említettük, még folyó évi március hó 10-én egy fiugyermekét szült s azt apjával, Körösi Józseffel egyetértőleg megfojtotta, kertjökben elásta. Valaki besugta ezt a csendőrség a nyomozás folyamán a kertben meg is találta a csecsemő holttestét, melyet felboncolás után eltemettek. A boncolás konstatálván az erőszakos halált, a csendőrök Körösi Juliannát atyjával, Körösi Józseffel együtt letartóztatták s a porgányi község ház tanácstermében vallatás alá vették. A vallatás közben esi 8 órakor ifj. Körösi József fiatal legény észrevétlenül besurrant a tanácstermébe s 6 lövetű forgópisztolyából rálőtt Rác Inre őrsvezetőre s ha nevezett őrsvezető — a hit szerencsésjére a golyó nem talált — meg nem akadályozza, lelőtte volna apját, hugát s utójára magamagát akarta agyonlőni. Vallatás alá vételvé, elmondta, hogy apjával s nővérével közösen elhatározták, ha a gyermekgyilkosság kiderül, öngyilkosok lesznek. Mikor látta, hogy atyja és nővére nem bírnak öngyilkosok lenni, mert a csendőrök kezében vannak, elhatározta, hogy ő fogja agyonlőni őket s végül magamagát, hogy ne érje őket a nagy szegény. Rác őrsvezetőt azért akarta lelőni, mert ez derítette ki bűnüket. A vizsgálat folyamatban van.

Színház és Irodalom.

* **A Takarodó.** Bayerlein szenzációs drámája tavaly is Polgárek legsikerültebb előadásai közé tartozott. A tegnapi előadás megerősítette azt a jó véleményünket, melyet a drámai személyzet képességeiről és igyekezetéről táplálunk, amennyiben oly összevágó, minden részleteiben kielégítő előadásban volt részünk, mely a legkényesebb igényeknek is megfelelt. Az egyes szereplőkről szólva, mindenekelőtt Sik Rezső Lauffen hadnagyát kell említenünk, mely a tehetséges fiatal színésznek legsikerültebb alakítása közé tartozik. Maszkban és játékban egyaránt kitűnt a Polgár igazgató katonás Volkhardtja, mely nyílt színen is zajos tapsot aratott. Virányi Sándor kitűnő Helbig káplár, Szathmáry Lajos intelligens és rokonszenyes Höwen, Hatvani pedig tökéletes Kveisz volt. Gozon Gyula a Mihalek ulánus diszkrét és épp ezért hatásos alakításért nyílt színen is kapott tapsot. A darab egyetlen női szerepét, Klárikát ezuttal is Barna Jolán játszotta, azzal a leányos bájjal és szeretetreméltósággal, mely a tehetséges fiatal színésznő minden egyes szerepét oly rokonszenvenessé teszi. Közönség szép számmal volt.

* **Kiss Ernő apothozisa.** A nagybecskereki városi színházban szombaton este adják elő Hegedűs Jánosnak, kinek irodalmi munkásságát a mi közönségünknek alkalma volt már megismerni, „Kiss Ernő apothozisa” című darabját, a mely arra való tekintettel, hogy a mi környékünkön játszódik le s hogy szereplői még ma is sokaknak az emlékezetében élnek, igen szép

— Hát ha mindent összeszámolunk: a hoz meg az asztalosműhely, meg a szerszámok megérnek vagy harmincezer márkát. S ennek felét kapja a lányunk, a halálom után.

— Jaj, tisztelt uram — pattantam föl.

Apósom közbevágott.

— Kölcsönt könnyen kapok rá s pár ezer márkát mindjárt adhatunk a lányunkkal.

— De Kundry a nagybátyja után is örököl egy birtokot. Mit érhet az?

— Ja, az a birtok? Hát a telke megér vagy kétezer márkát, de még csak harminchat éves s két hónappal ezelőtt vett el egy fiatal lányt.

— Jaj, tisztelt Rehbock ur, ha én ezt tudtam volna, megtakarítottam volna az utiköltséget. Kundry azt mondta, hogy többlet kap százezer márkánál. Tehát egyszerűen hazudott.

Az ajtó feltárult s Kundry, akit voltaképp Kunigundának hívtak, mint később megtudtam, zokogva rontott be.

— De apa, magad mondtad, hogy anynyit kapok.

Az öreg hallgatott. Kundry sivalkóva esett a nyakamba, hogy mindezt csak szerelem-ből tette, stb. stb. Én azonban nagyon hideg voltam s sértve éreztem magamat. Végre azt ajánlotta, hogy megmutatja a várost. Az öreg hozzátette, hogy elég, ha hétre visszajövünk.

Elképzelhető, hogy sétánk közben Kundry sebesre beszélt a nyelvét, de nem használt semmit. A vacsoránál nagyon nyomott volt a hangulat, Kundry sokat sirt s nem szólt egy szót se. Ott volt az öccse is, egy félszeg ifju, gummi gallérral. Az asztalon egy tálban borjuvesés volt, két sült galambbal. Mikor a pecsenyéből akartam venni, az anyós föl pattant:

— Az nem járja, tudjuk mi, hogy mi az illendőség.

S az egyik galambot a tányéromra tette. Azt mondta, hogy egyem meg a másikat is, de nekem elég volt. A vacsora alatt egy macska

szaladgált a szobában. Egyszer lehajoltam s meg-simogattam. Kaucsukgalléros sógorom azt hitte, hogy a nővére lábával van bajom s kíváncsian nyujtogatta a nyagát. Az apósom szintén azt hitte s tapintatosan másfelé nézett. Azután szóba hoztam az öregnek Wagner Richárdal való barátságát, melyről Kundry annyit beszélt.

— Ja, ja, Wagner Richárd! Azelett a tűzoltóknál szolgáltam s ahogy a színpadon állok, arra jön Wagner ur s azt mondja nekünk: „Szervusztek tüzoltók!”

Végül sógorom megígérte, hogy reggel hatkor fölkel. Remekül átudtam s éppen mosdottam, mikor az öreg kopogtatott. Nagyszerű hálóingem volt, mit azért vittem magammal, hogy a meny-asszonyom családjánál imponáljak vele. Mielőtt az ajtót kinyitottam volna, ismét gyorsan magamra vettem. S azután testemet oly részletesen kezdtem gondozni, hogy az öregnek elállt a szemé-szája.

Mikor elkészültem, megkávétunk s elmentünk az állomásra. Eől az após és a sógor, mindketten munkás-zubbonyban, egyeb hogy a vasárnapi kabátjukat vették felül, utánuk én Kundryval, aki egyre sirt, de akit azzal biztattam, hogy ebből még remek barátság fejlődhetik ki. A jegyszédő barátságosan megveregette az apósom vállát.

— Hehehe, ugy látszik, itt összeboraáltak valamit.

Beszálltam a kocsiba. Apósom újságpapírba csavart valamit nyujtott föl hozzám. A másik galamb volt tegnapi. Bágyadtan megköszöntem s meg sem mozdultam, mondván, hogy az ut borzasztó megviselt. De mikor a vonat megindult, fölugrottam afölött való jókedvemben, hogy leráztam őket magamról.

A festő elhallgatott.

— Ó az a canaille, az a canaille — sápi-tozott a vén grófné s fölhaborodással vegyes végtelen gyöngédséggel nézett a festőre.

Korniz Holm.

sikernek néz elébe. A színtársulat már napok óta erősen próbázik a darabot s a főbb szerepek mind jó kezekben vannak s így bizonyosra vehető, hogy a kívánt siker nem fog elmaradni. Az előadás tiszta jövedelmét ömeltósága dr. Dellmannics Lajosné főispánné elnöklele alatt álló Kiss Ernő szobor-alap javára fordítják. Az előadás iránt városszerte nagy az érdeklődés.

Színház után menjünk a „Rózsa“ kávéházba. — Friss konyha! Kitűnő buffet, jegeskávé, parfüm-k. Cukrász-különlegességek. Szolid kiszolgálás.

* **Magyar Lányok**, képes hetilap fiatal lányok részére. szerkeszti Tutsek Anna. A serdülő korban levő fiatal lányok részére a legnehezebb megfelelő olvasmányt találni. A gyermekmesék már nem érdeklik, regényeket még nem szabad olvasnia. És a rosszul megválasztott olvasmányok megmetélezhetik a lelkét. Nagy gondot von le a szülők és tanítók válláról Tutsek Anna lapja, a Magyar Lányok, mely az utolsó betűig úgy van megírva, szerkesztve, hogy kielégítheti teljesen a szülőket is, a lányokat is. Minden egyes cikke gondosan megválogatott, a szívre, a lélekre nemestítő hatást gyakorló olvasmány, anélkül, hogy pillanatig is unalmassá válna. Változatos, gazdag tartalma lekötöti az érdeklődést s nagy élvezetet szerez az a gyönyörű sok kép is, mely minden egyes számát megtölti. A magyar írók legkiválóbbjai látják el ezt a lapot cikkeikkel, a melyeknek úgy tartalma, mint stílusa a legválasztékosabb. A fiatal olvasók szellemének, izlésének fejlesztésére ezek a magas színvonalon álló cikkek csak előnyre válhatnak. A helyes nevelés szinte nélkülözhetetlen segédeszközének tartjuk ezt a lapot, melyből mutatószámot készséggel küld a kiadóhivatal, Budapest, Andrássy-ut 10. Singer és Wolfner könyvkereskedése.

* **A „Zenélő Magyarország“** zongora és hegedű zeneműfolyóirat most megjelent XII. évfolyamu 7-ik füzeté a következő érdekes zenetartalommal jelent meg: I. Ifj. Lányi Ernő „Jégvirágok“ magyar dal, Harsányi Kálmán rendkívül poétikus szövegére. II. Ifj. Lányi Ernő „Kecskeméti nótá“, népszerű huszár nótát. III. Tschaikovsky Péter „Boszorkány az erdőben“ — Hexe im Walde — szalondarabot. IV. Siberberg J. A. „Niobe“ című bájos angol intermezzót. V. Schumann Róbert „Erdőzugás“ — Waldesgespräch — a hangverseny termékből eléggé ismert műdalt, Györy Margit magyar szövegével. Mindég ily gazdag tartalommal jelenik meg e minden zenekedvelőnek fontos zeneműfolyóirat minden egyes füzeté, úgy, hogy előfizetői az érdemesebb zeneműveket — havonta kétszer — mindenkor 10—12 oldalon kapják. Előfizetési ára egész évre (24 füzetre) 12 kor., félévre (12 füzetre) 6 kor., negyedévre (6 füzetre) 3 kor. Egyes füzet ára 60 fill. Előfizetni az e számmal meginduló II. negyedévre, valamint az előző évnegyedekre is a „Zenélő Magyarország“ (Klökner Ede) zenemű-kiadóhivatalában Budapest, VIII., József-körút 22/24., ahol egyúttal minden nyomtatásban megjelent zenemű a legolcsóbban megszerezhető.

TÁVIRATOK.

A helyzet.

Széll Kálmán a királynál.

Budapest, április 4. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Tegnap délután a király Széll Kálmánt külön kihallgatáson fogadta. A király Széll Kálmántól tudta meg a koalíciós vezérő-bizottság legutóbbi visszautasító határozatát.

Zürzavar.

Budapest, április 4. (A „Torontál“ ered. távirata.) A válságban most teljes zürzavar uralkodik. A helyzetről senki semmi pozitívum nem tud s a legzavarosabb hírek keringenek. Így beszélnek új választásról s mondják, hogy a király legközelebb kinevezi az ügyvivő minisztériumot s utána elutazik. Az „Esti Újság“ szerint ebben az ügyvivő minisztériumban Sándor János lenne a miniszterelnök.

Lukács és Kossuth.

Budapest, április 4. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A képviselőház folyosóján, ahol ma délelőtt mozgalmas élet uralkodott, Lukács László pénzügyminiszter hosszasan tárgyalt Kossuth Ferencel. Lukács e közben megcáfolta az egyik újságnak azt a híret, mintha ő tegnap a szabadelvű pártban megtámadta volna Kossuthot. Lukács kijelentette, hogy Kossuth,

ki a békés megoldás újabb módja felé hajlott, már eleve nem titkolta aggodalmát, hogy ez a megoldás nagy nehézségekbe fog ütközni.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése április 4-én.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, április 4.

A képviselőház ma délelőtt negyed 12 órakor Justh Gyula elnöklésével ülést tartott.

Az elnök bemutatja Lukács László, Graenzenstein Béla és Tallián Béla leveleit, melyekben egyik mandátumokról lemondanak. Bejelentette továbbá, hogy tegnap Vácott Bottlik Jánost megválasztották és azonkívül több bizottság megalakulását. A bíráló bizottság tagjai letették az esküt.

Az elnök indítványára elhatározza a Ház, hogy holnap meghallgatja az elnök előterjesztéseit a továbbiakra nézve és felolvassák az interpellációs és indítványkönyvet. Az ülés 12 órakor véget ért.

Beniczkyne Bajza Lenke temetése.

Budapest, április 4. (A „Torontál“ ered. táv.) Beniczkyne Bajza Lenkét ma délután temették el Bajza-utca 8. sz. lakásából. A temetésen óriási közönség vett részt, köztük az írói, politikai s a társadalmi élet számos kitűnősége. A boldogult írónőt a gyászszertartás után a kerepesi-uti temetőbe vitték s itt helyezték örök nyugalomra.

A belga király útja.

Budapest, április 4. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Párisból táviratozzák: Lipót belga király tegnap ideérkezett, de ma már rövid idő múlva tovább utazott Cannesba. Klementin hercegnő nem akar Brüsszelbe visszatérni, mert ott türehtelennek tartja az életet. Házassági tervéről politikai okokból lemondott.

Orosz-japán háború.

Budapest, április 4. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Londonból táviratozzák: A békehírek ma szünetelnek. Általános felfogás szerint Japán mindaddig nem bocsátkozhat tárgyalásokba, míg Oroszország nem tesz le teljesen arról a reményről, hogy a háboruban még kedvező fordulat állhat be.

Budapest, április 4. (A „Torontál“ ered. távirata.) Szentpétervárról jelentik: Szaharov tábornok hadügyminiszter a „Rusz“ egy munkatársa előtt megcáfolta azokat a híreket, mintha Oroszország csak a látszat kedvéért folytatná a hadikészületeket. A hadügyminisztérium lankadatlanul dolgozik azon, hogy a hadsereget ellássa a szükséges felszereléssel és élelmiszerekkel.

Az orosz forrongás.

Budapest, április 4. (A „Torontál“ ered. távirata.) Mint Varsóból jelentik, a legutóbbi véres összeütközésben négy ember meghalt, negyven megsesült. Az ütközés a zsidó városrész közepén történt. Este hét órakor több ezer szocialista, jórészt zsidó, zászlókkal a temetőbe akart vonulni egy szocialista temetésére. Szembe jött velük egy csapat katona. Az egyik szocialista rálőtt a katonákra, az kik fegyverüket használták. A négy megölt ember zsidó. A negyven sebesült közül tegnap még négyen meghaltak.

Járványos agyhártyagyulladás.

Budapest, április 4. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint New-Yorkból táviratozzák, az Észak-Amerikában egy idő óta pusztító agyhártyagyulladás-járványban New-Yorkban az utolsó héten 148, az év elejétől kezdve pedig 800 ember halt meg.

Határidő-üzlet.

Budapest, április 4. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén az áruk nagyrészt változatlanok. Déli záratkor a következő árakat jegyezték:

Buza (áprilisra)	9.13 — —
Buza (májusra)	9.10 — —
Buza (októberre)	8.36 — —
Tengeri (májusra)	7.47 — —
Zab (áprilisra)	6.95 — —
Rozs (áprilisra)	7.21 — —

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Nagybecskerek, kedd, április hó 4-én:

Hajduk hadnagya.

Operette 3 felv.

Személyek:

Blanchefort Philibert gróf, a „Serau“ dragonosok ezredese	Kiss Pista
Balajthy	Gozon Gyula
Kressenbrun	Hunfi Imre
Vivenot	Szathmáry Lajos
Bischofshofen	Borsodi Ferenc
Boronai Imre, hadnagy	Polgár Károly
Hájas András, strázsamestere	Virányi Sándor
Barbarina, a felesége	Gergely Giza
Gaston de Jancourt, kadét	Kormos Ilonka
Scheffenberg Jadviga grófné	H. Lévy Berta
Szép Lejg, a császári hadak kéme	Hatvani E.
Diego de Albufera, százasdos	Sik Rezső

Kezdeté 8 órakor.

Holnap, szerdán, április hó 5-én:

Hoffmann meséi.

Vig opera.

Nyiltér.*

Etvágytalanság, emésztési zavarok

legkönnyebben megszüntethetők *rohítschi Tempel-forrás-víz* időkenti élvezete által. Régebbi keletű vagy idült ilyenű bajoknál a *Styria-forrás-víz* (erősebb hatású) előnyösebben használható.

Magyarországi főraktár:
Hoffmann Józsefnél. Budapest, Báthory-utca 8.

(355a—2.1)

* Az e rovat alatt közöltéért nem vállal felelősséget a szerk.

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekről.

Érvényes 1904. október hó 1-től.

Érkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra:

Temesvár, Versecz, Zsombolyáról: délelőtt 9 óra 33 p.
Pancsováról: délután 5 óra 55 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 22 p.; délután 4 óra 35 perc
Szegedről: (motorkocsi) 9 óra 23 perc.
Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 47 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:

Zsombolyáról, Verseczről, Alibanáról és Temesvárról este: 7 óra 15 p.
Módszról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 28 p.
Pancsováról: reggel 8 óra 27 p.
Zsombolyáról: (keskenyvágányú vonal) reggel 8 óra 23 p.; este 6 óra 55 p.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:

Zsombolya, Temesvár, Verseczre: délután 4 óra 45 p.
Pancsovára: délelőtt 8 óra 10 p.; délután 6 óra 20 p.
Szeged—Budapestre: d. n. 11 óra 12 p.; este 6 óra 40 p.
Szegedre: (motorkocsi) d. n. 12 óra 53 p.
Nagykikinda—Budapestre: reggel 8 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:

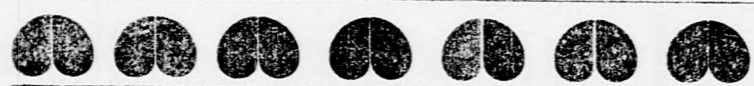
Temesvár, Versecz, Antalálva—Pancsova és Alibanarra: reggel 3 óra 33 p.
Zsombolyára: (keskenyvágányú vonal) reggel 3 óra 58 p.; délután 5 óra 10 p.
Módszra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délután 11 óra 23 p.

Szeged-nagykikinda-nagybecskereki h. é. vasutak.

Érvényes: 1905. évi január hó 1-étől.

Oda							Szeged—Karlova—Nagybecskerek.							Vissza						
Sz.-v. 4402 I-III.	Sz.-v. 4404 I-III.	Sz.-v. 4406 I-III.	V.-v. 4414 I-III.	Motorközi menetek 4408 4410 4416 II-III. osztály			134.							Motorközi menetek 4407 4409 4415 II-III. osztály			V.-v. 4413 I-III.	Sz.-v. 4405 I-III.	Sz.-v. 4403 I-III.	Sz.-v. 4401 I-III.
650 1010	815	—	280	—	—	830	ind.	Budapest ny. p. u. (142)	—	—	710	—	710	—	1206	—	740	—	715	
915 1131	935	—	351	—	—	1041	ind.	Czegléd (142)	—	—	440	—	440	—	1206	—	621	—	453	
1015 1235	1035	—	426	—	—	1137	ind.	Keckemét (142)	—	—	385	—	821	—	1131	—	548 321	—	406	
1035 1235	1035	—	453	—	—	1219	ind.	Kis-Kun-Félegyháza (142)	—	—	248	—	717	—	1104	—	522 717	—	323	
1227	1120	—	497	—	—	820	ind.	Szeged-Rökus (133)	—	—	223	—	622	—	1080	—	426	—	245	
148	1155	—	605	510	1005	232	ind.	Szeged (133 142)	—	—	714	109	556	914	—	—	357	1232		
151	1158	—	611	515	1010	237	ind.	Uj-Szeged	—	—	710	105	551	910	—	—	353	1228		
158	1205	—	618	523	1017	245	érk.	Szöreg (142)	—	—	700	1257	541	900	—	—	345	1220		
159	1206	—	619	524	1018	246	ind.	Szöreg	—	—	659	1256	534	859	—	—	344	1219		
205	1214	—	624	532	1025	254	érk.	*Ó- és Uj-Szt.-Iván	—	—	652	1250	526	850	—	—	335	1211		
211	1219	—	635	537	1030	259	érk.	*Vedresháza 3. sz. őrház (f m h)	—	—	646	1245	519	841	—	—	330	1205		
220	1226	—	645	545	1037	307	érk.	*Gyála	—	—	639	1239	511	834	—	—	323	1157		
227	1235	—	700	552	1043	315	érk.	Szerb-Keresztur	—	—	632	1233	503	825	—	—	315	1149		
235	1244	—	711	602	1052	325	érk.	*Kupuszina (r. h.)	—	—	621	1222	451	813	—	—	305	1133		
251	105	—	755	619	1108	342	érk.	Törökkanizsa	—	—	612	1214	442	804	—	—	257	1130		
305	119	—	755	634	1121	357	érk.	Szanád	—	—	550	1153	418	738	—	—	235	1110		
315	128	—	821	644	—	407	érk.	Csóka	—	—	540	1143	408	726	—	—	224	1050		
328	141	—	840	657	—	420	ind.	Csóka	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
342	155	—	904	711	—	434	érk.	Tisza-Szt.-Miklós	—	—	527	—	353	657	—	—	210	1044		
355	209	—	920	725	—	449	érk.	Pádé	—	—	512	—	338	639	—	—	155	1029		
408	221	—	927	737	—	501	érk.	*Esztermajor	—	—	457	—	323	616	—	—	133	1013		
418	231	—	948	747	—	511	érk.	Bocsár	—	—	445	—	311	602	—	—	127	1001		
V.v. 4412 I-III.	—	—	1061	841	—	531	érk.	Karlova	—	—	350	—	347	350	—	—	1158	V.v. 4411 I-III.		
350	155	715	—	—	—	—	ind.	Nagykikinda (136)	—	—	—	—	—	—	—	—	149	1034		
444	246	802	—	755	—	—	ind.	Nagykikinda (136)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
459	256	812	—	804	—	—	érk.	Karlova (136)	—	—	—	—	300	—	754	100	928			
510	306	822	—	812	—	—	érk.	Beodra	—	—	—	—	237	—	745	1251	918			
533	327	845	—	843	—	—	érk.	*Vincevár	—	—	—	—	228	—	735	1241	906			
635	345	903	—	901	—	—	érk.	Török-Becse-Aracs	—	—	—	—	207	—	715	1221	843			
647	404	922	—	916	—	—	érk.	Kumán	—	—	—	—	140	—	657	1203	751			
705	420	938	—	932	—	—	érk.	Melenceze	—	—	—	—	126	—	643	1149	735			
722	435	953	—	947	—	—	érk.	Elemér	—	—	—	—	109	—	622	1128	705			
1213	920	—	—	—	—	—	érk.	Nagybecskerek	—	—	—	—	1253	—	607	1112	645			
—	620	—	—	—	—	—	érk.	Pancsova-Józsefváros (139)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	150		
—	—	—	—	—	—	—	érk.	Szécsány (137)	—	—	—	—	—	—	—	—	802	—		

Oda							Nagykikinda—Karlova.							Vissza						
V.-v. 4512 I-III.	Sz.-v. 4508 I-III.	Sz.-v. 4502 I-III.	Sz.-v. 4504 I-III.	Sz.-v. 4506 I-III.	Sz.-v. 4510 I-III.	136.							Sz.-v. 4501 I-III.	Sz.-v. 4503 I-III.	Sz.-v. 4505 I-III.	Sz.-v. 4507 I-III.	Sz.-v. 4509 I-III.	V.-v. 4511 I-III.		
650 1010	—	—	815	280	830	ind.	Budapest ny. p. u. (142)	—	—	—	—	—	1257 10	710	—	715				
—	445	930	—	410	155	ind.	Temesvár-Józsefváros (142)	—	—	—	—	817	—	531	—	521				
350	700	1158	155	718	407	ind.	Nagykikinda	—	—	—	—	610	841	149	551	347	1031			
413	722	1220	221	738	427	ind.	*Valom	—	—	—	—	544	821	123	531	327	1008			
429	737	1235	239	752	441	érk.	Karlova	—	—	—	—	525	806	105	516	312	953			
834	—	357	—	1232	—	érk.	Szeged (134)	—	—	—	—	148	—	—	242	—	606			
722	923	—	485	933	—	érk.	Nagybecskerek	—	—	—	—	—	607	1112	—	1253	645			
1213	—	—	920	—	—	érk.	Pancsova-Józsefváros (134, 139)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15			

Egy külön álló udvari lakás

(villany bevezetve)
május hó elsejével kiadó.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában vagy Arany János-utca 4. sz. a. (Amerika városrész).

Bérbe keresek

243-x 21
kétszobás
udvari lakást
május 1-ére.

Cím e lap kiadóhivatalában.

Hirdetések

felvételnek a
„TORONTÁL“ kiadóhivatalában.

677/905. szám. 152-32

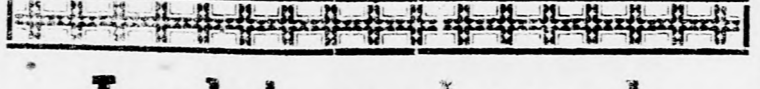
Árverési hirdetmény.

Végszentmihály község előjárósága közhírré teszi, hogy a község tulajdonát képező mintegy 9540 hold 303 ölnyi területű vadászati jogát 1905. évi április hó 26-án d. e. 9 órakor 6 egymásután következő évre nyilvános árverés úján bérbeadja.

Árverési feltételek a jegyzői irodában betekintheők.

Végszentmihály, 1905. április 1-én.

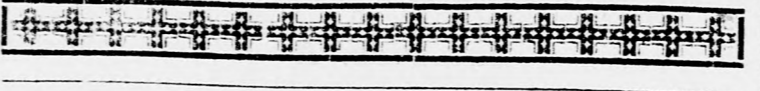
Zsenár, Muntean,
jegyző. bíró.

Irodai gyakornok

azonnali belépésre kerestetik.

Ajánlatok „Ügyes“ jelige alatt e lap kiadóhivatalába kéretnek. 300-x 14

Írnok

Perlasz községnél 2 havi időre, havi 66 kor. 66 fillér fizetés mellett azonnal alkalmazást nyerhet.

Perlasz, 1905. évi április hó 2-án

Vuchetich Árpád,
jegyző.

(356-2.1)

Pályázat.

Kereskedelmi iskolát végzett írnok, ki a magyar és német nyelvet szóban és írásban bírja s a szerb és román nyelvben legalább szóban jártas, 90 korona havi fizetés mellett azonnal állást nyerhet.

Ajánlatok bizonyítványok mellékelésével Mandukits Konstantin utóda Georgevics J. Milán és Tarsa bor-, sör-, szesz-nagykereskedő és szeszfőző céghez intézendők Torontál-Vásárhelyre. 357-3.1

347-5.5 A

Mühle-féle

CHRYSANTHEMUMOK

szétküldése most kezdődik.

MÜHLE ÁRPÁD

kertészeti telepe

TEMESVÁR,

ÁRPÁD-TELEP.